

Хроніка

Пам'яті Володимира Петровича Котлярова (1944–2025)

З глибоким сумом наукова спільнота сприйняла звістку про відхід у вічність видатного українського математика, доктора фізико-математичних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, премій імені М.В. Остроградського та імені М.М. Крилова Національної академії наук України, головного наукового співробітника відділу математичної фізики Фізико-технічного інституту низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України — Володимира Петровича Котлярова.

Володимир Петрович народився 20 квітня 1944 року. З юних років він виявив глибокий інтерес до природничих наук і особливу схильність до точного мислення. Після закінчення Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна вся його подальша діяльність була нерозривно пов'язана з математикою — наукою, якій він присвятив усе своє життя.

Становлення Володимира Петровича як науковця відбувалося в атмосфері глибоких математичних ідей і високої академічної культури, під керівництвом та у плідній співпраці з академіками Володимиром Олександровичем Марченком та Євгеном Яковичем Хрусловим. Згодом, ставши вже відомим математиком, Володимир Петрович змінив В.О. Марченка на посаді завідувача відділу математичної фізики ФТІНТ.

Уже перші роботи Володимира Петровича в галузі теорії рівнянь з частинними похідними привернули увагу фахівців. Згодом він став одним із провідних українських учених у галузі математичної фізики, відомим своїми фундаментальними результатами у теорії усереднення та теорії нелінійних інтегровних рівнянь. Зокрема, його дослідження скінченно-зонних розв'язків

нелінійного рівняння Шредінгера та рівняння синус-Гордона стали піонерськими у розвитку сучасної теорії скінченно-зонного інтегрування. Ці роботи мали значний вплив на формування цілого наукового напрямку, який нині продовжують розвивати його учні та послідовники.

Володимир Петрович зробив вагомий внесок у дослідження асимптотичної поведінки за великим часом розв'язків початкових задач для нелінійних інтегровних рівнянь з неспадними початковими даними. Також він був одним із перших світових експертів у галузі застосування методу оберненої задачі розсіяння до розв'язання початково-крайових задач для нелінійних інтегровних рівнянь. Його праці відзначаються глибиною аналізу та елегантністю математичних конструкцій.

Науковий доробок Володимира Петровича — це десятки статей, опублікованих у провідних міжнародних журналах, участь у численних конференціях, плідне співробітництво з ученими з багатьох країн світу. Він активно підтримував міжнародні наукові зв'язки, зокрема співпрацював із провідними математичними центрами Європи, сприяючи розвитку української науки на світовому рівні.

Разом із тим, Володимир Петрович був не лише видатним ученим, а й мудрим наставником і щирим колегою. Протягом багатьох років він виховував молодих дослідників, ділився своїм досвідом і надихав молодші покоління своїм прикладом відданості науці. Його лекції та наукові семінари завжди вирізнялися ясністю викладу, логічною послідовністю та глибоким розумінням суті проблеми.

Колеги згадують його як людину надзвичайної порядності і щирості, яка завжди вміла вислухати, порадити й підтримати. Для багатьох він став не лише науковим керівником, а й другом, наставником, людиною, до якої зверталися за порадою в найскладніші моменти життя.

Життєвий шлях Володимира Петровича — це приклад служіння науці, високої професійної культури й людської гідності. Його внесок у розвиток математичної фізики залишиться яскравою сторінкою в історії української науки.

Світла пам'ять про Володимира Петровича Котлярова, його наукові здобутки, людяність і доброту назавжди збережуться у серцях його колег, друзів, учнів і всіх, хто мав честь знати його особисто.

Редколегія